

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Менеджмент організацій»
Факультет	Економічний
Кафедра	Економіки і фінансів
Семестр	2
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладачі	д.е.н., професор Борейко Володимир Іванович
Контактна інформація	Vib28@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» належить до переліку дисциплін вільного вибору здобувачів вищої освіти. Навчальна дисципліна передбачає ознайомлення студентів з теоретичними основами та практичними підходами до організації та проведення наукових досліджень; формування у них вміння критично осмислювати наукову інформацію, оцінювати її переваги та види, нестандартно мислити, висувати нові наукові ідеї, працювати з науковими приладами, проводити самостійно експерименти, накопичувати і аналізувати необхідні факти, узагальнювати їх, систематизувати та теоретично пояснювати, знаходити власні розв'язання досліджуваної проблеми, оформляти результати наукових досліджень у вигляді наукових звітів, статей, доповідей та монографій. Під час вивчення навчальної дисципліни детально розглядаються вимоги до підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт на здобуття освітніх ступенів «Бакалавр» та «Магістр», як наукового студентського дослідження.
-----------------	--

Мета та цілі	Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів знань з методології, організації, теорії, методу і процесу, технології, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності, починаючи зі студентської наукової роботи. Завданнями навчальної дисципліни є: вивчення діалектики як системи принципів, законів і категорій; освоєння специфіки та типології методів наукового пізнання; засвоєння понять і категорій методології наукових досліджень; ознайомлення з організацією процесу наукового дослідження; застосування теоретичних та емпіричних методів дослідження; розроблення етапів та форм процесу наукового дослідження; здійснення інформаційного забезпечення процесу наукового дослідження; оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику.
---------------------	---

Результати навчання	Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати: закономірності розвитку науки; категорії методології наукових досліджень; зміст та структуру процесу наукового дослідження; методика дослідження її зміст і принципи розробки; сучасні методичні прийоми у наукових дослідженнях. Вміти: планувати науково-дослідну роботу; застосовувати сучасні методики та методичні прийоми у наукових дослідженнях; застосовувати пошук та аналіз різноманітних джерел інформації; використовувати автоматизовані системи обробки інформації у наукових дослідженнях; оформляти результати наукових досліджень; складати звіти з науково-дослідної роботи.
Soft skills	Навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність.
Пререквізити	Базові знання з навчальних дисциплін: «Українська мова», «Філософія», «Правознавство», «Інформатика», «Управління змінами».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
Тема 1. Вступ в науку	Роль науки в розвитку суспільства. Наукові досягнення людської цивілізації. Проблеми та особливості проведення наукових досліджень в окремих галузях. Необхідність залучення студентів до науково-творчої роботи. Академічна доброчесність та недопустимість плагіату під час проведення та оформлення результатів наукових досліджень.	Тести, питання, кейси
Тема 2. Методологія наукових досліджень: сутність, зміст, поняття	Наука як результат і особливий вид пізнавальної діяльності людини. Основи методології науково-дослідної діяльності: види методології. Змістовні складові методології наукового дослідження. Зміст, структура і значення курсу для наукової підготовки магістра. Роль філософії в обґрунтуванні проблем наукового дослідження. Об'єкт, суб'єкт і предмет наукового дослідження	Тести, кейси, проекти
Тема 3. Види змістовної методології наукової творчості	Фундаментальна, або філософська, методологія. Діалектична логіка пізнання. Структурно-функціональний підхід. Загальнонаукова методологія. Метод моделювання. Конкретнонаукова (або частковонаукова) методологія	Тести, питання, кейси
Тема 4. Закони і категорії діалектики	Діалектика як система принципів, законів і категорій. Поняття принципів діалектики та їх роль у науковому пізнанні. Принципи діалектики. Закони діалектики. Категорії діалектики. Формальна логіка у науковому пізнанні: закони формальної та діалектичної логіки.	Тести, питання, кейси
Тема 5. Специфіка наукового пізнання	Сутність наукового пізнання. Відмінності наукового пізнання від звичайного художнього та інших способів пізнання дійсності. Специфіка філософсько-методологічного дослідження науки. Позитивізм-неопозитивізм-постпозитивізм як світогляд і методологія наукового пізнання.	Тести, питання, кейси, проекти
Тема 8. Зміст та структура процесу наукового дослідження	Чуттєве і логічне пізнання та його основні форми. Проблеми істини у філософії та науці: об'єктивність і конкретність істини. Специфіка дослідження соціальної дійсності. Складові наукового апарату досліджень. Критерії творчого мислення. Стадії наукового дослідження та їх форма-лізація.	Тести, питання, кейси
Тема 7. Основні етапи та форми процесу	Сутність, характер і шляхи дослідження наукової проблеми. Виявлення і нагромадження фактів дійсності – важливий етап у науковому дослідженні. Логіка виявлення фактів дійсності, їх	Тести, питання, кейси

наукового дослідження	пояснення та узагальнення. Формування та обґрунтування наукових гіпотез. Стадії наукового дослідження. Основні аспекти раціональної реалізації спланованого наукового дослідження.	
Тема 8. Рівні та методи наукового дослідження	Категоріальний апарат наукових досліджень. Загальнонаукові та загально логічні методи наукового пізнання. Емпіричні і теоретичні рівні дослідження. Спеціальні методи дослідження. Методи порівнянь, групувань, табличних, графічних, балансових, індексних, ланцюгових підстановок. Метод перевірки результатів наукового дослідження.	Тести, питання, кейси
Тема 9. Організація науково-дослідної роботи студентів	Пошукові, описові, причинно-наслідкові та прогностичні дослідження. Кабінетні і польові дослідження. Методика вивчення наукової, навчальної, навчально-методичної літератури. Етапи опрацювання джерелознаючої бази. Специфіка, види та етапи проведення конкретного соціально-економічного дослідження. Написання доповіді, статті, реферату, курсової, бакалаврської та магістерської роботи.	Тести, питання, кейси
Тема 10. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику	Основні прийоми наукових узагальнень за результатами досліджень. Формулювання висновків за результатами проведеного дослідження. Рекомендації за наслідками наукового дослідження. Впровадження науково-дослідної роботи у практичну діяльність підприємств. Дослідні зразки конструкцій, матеріалів, машин.	Тести, питання, кейси

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень. М. К., 2002.
2. Герасим П. М., Г. П. Журавель Г. П., Хомин П. Я. Методологія та методика економічних досліджень. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів економічних спеціальностей. Тернопіль: Видавництво Астон, 2006.
3. Гайдучок В. М., Затхей Б. І., Лінник М. К. Теорія і практика наукових досліджень: навч. посібник. Львів: Афіша, 2006.
4. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. К.: Центр навч. літ-ри, 2004.
5. Ковальчук В. В., Моїсєєв. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. К.: ВД «Професіонал», 2005.
6. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник К.: Кондор, 2003.
7. Мочерний С. В. Методологія економічного дослідження. Л.: Світ, 2001.
8. Стаченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень: підручник. К.: Знання, 2005.
9. Шейко В. М., Кушніренко. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. К.: Знання, 2006.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-5)	30
Змістовий модуль 2 (теми 5-10)	30
Підсумковий контроль (теми 1-10)– залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни